

گفتارهای

مَنْصُورِ هَاشِمِي خراسانی

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

موضوع:

اخلاق؛ مکارم و رذائل اخلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیره‌ی آن جناب در مواجهه با سائلان که بسیار آموزنده است.

أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَبِيبٍ الطَّبْرِيُّ، قَالَ: كَانَ الْمَنْصُورُ إِذَا طَرَقَ الْبَابَ سَائِلٌ يَقُولُ لِأَهْلِ الْبَيْتِ: أَتَاكُمُ الْعَرِيمُ! فَسُئِلَ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ: أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ لَهُ حَقًّا فِي أَمْوَالِكُمْ؟ فَمَا أَتَاكُمُ إِلَّا لِيَأْخُذَ حَقَّهُ وَطَرَقَ بَابَهُ سَائِلٌ طَرَقًا خَفِيفًا فَفَتَحَ لَهُ الْبَابَ وَقَالَ: إِذَا طَرَقَتْ بَابَنَا فَاطْرُقْهُ كَمَا يَطْرُقُ الدَّائِنُ لِأَنَّ لَكَ عِنْدَنَا حَقًّا مَعْلُومًا! ثُمَّ تَصَدَّقَ عَلَيْهِ وَأَتَاهُ يَوْمًا سَائِلٌ فَلَمْ يَجِدْ فِي الْبَيْتِ مَا تَصَدَّقَ عَلَيْهِ، فَقَالَ لَهُ مُسْتَحْيِيًّا: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: ﴿وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ﴾! فَقَالَ السَّائِلُ: إِنَّمَا أَنَا سَائِلٌ! فَقَالَ: لَا تَرَكَ إِلَّا بَعْضَ غُرْمَائِنَا!

ترجمه‌ی گفتار:

عبد الله بن حبيب طبری ما را خبر داد، گفت: منصور هرگاه سائلی دروازه‌ی خانه را می‌زد به اهل خانه می‌فرمود: طلبکار به نزدتان آمد! پس در این باره از او سؤال شد، پس فرمود: آیا نمی‌دانید که برای او در اموال شما حقی هست؟! پس به نزدتان نیامده است مگر برای اینکه حقی را بگیرد! و (روزی) سائلی دروازه‌اش را به آهستگی زد، پس دروازه را برای او گشود و فرمود: هرگاه دروازه‌ی ما را می‌زنی چنان بزن که طلبکار می‌زند؛ چراکه برای تو نزد ما حقی معلوم است! سپس به او صدقه داد و روزی سائلی به نزد او آمد، پس در خانه چیزی پیدا نکرد که به او صدقه دهد، پس با شرمندگی به او فرمود: خداوند بلندمرتبه می‌فرماید: «و اگر (بدهکار) ناتوان بود، او را تا هنگام توانایی فرصت دهید!». سائل گفت: من تنها سائلی هستم! پس فرمود: ما تو را جز یکی از طلبکاران خود نمی‌بینیم!

شرح گفتار:

این سیرت آن جناب مناعت و کرامت ممتازی برخاسته از سخن خداوند بلندمرتبه در وصف

صالحان است که فرموده است: ﴿وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّغْلُومٌ ۖ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾^۱؛ «و کسانی که در اموالشان حق معلومی برای سائل و محروم است» و فرموده است: ﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾^۲؛ «و در اموالشان حقی برای سائل و محروم است» و نیز سخن دیگری که فرموده است: ﴿فَازْرُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾^۳؛ «پس به آنان از آن روزی بدهید و با شایستگی سخن بگویید» و این الگوی نیکویی برای همه‌ی مسلمانان است تا از تکبر و استخفاف در برابر نیازمندان پرهیزند و صدقات خود را با منت نهادن و آزار رساندن باطل نگردانند، بلکه خود را موظف به دستگیری از آنان بدانند و بیندارند که ممکن است روزی خود به وضع آنان دچار شوند؛ چراکه زندگی همواره در حال تحوّل و تلوّن است و کسی از وضع خود در آینده آگاهی ندارد؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاؤُهَا بَيْنَ النَّاسِ﴾^۴؛ «و این روزها را میان مردم می‌گردانیم».

ره نیک‌مردان آزاده گیر

چو استاده‌ای دست افتاده گیر

کرامت جوانمردی و نان‌دهی است

مقالات بیهوده طبل تهی است

قیامت کسی بینی اندر بهشت

که معنی طلب کرد و دعوی بهشت

به معنی توان کرد دعوی درست

دم بی قدم تکیه‌گاهی است سست

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مصلحت‌هاشمی خراسانی

۱. المعارج / ۲۴ و ۲۵
۲. الذاریات / ۱۹
۳. النساء / ۸
۴. آل عمران / ۱۴۰

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مصلحت‌هاشمی خراسانی حفظ الله تعالی

صفحه توییتر پایگاه

صفحه اینستاگرام پایگاه

صفحه تلگرام پایگاه

صفحه فیس‌بوک پایگاه

لینک وبسایت

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.